

# İndi isə Avropaya "yaşıl enerji" dəhlizi...

## Prezident İlham ƏLİYEV:

"Bu layihə "Cənub qaz dəhlizi"ndən də daha böyük layihə olacaq"

Keçən ilin noyabr ayında Bakıda, İqtisadiyyat Nazirliyində keçirilən üçtərəfli görüşdə Mərkəzi Asiya ölkələrindən Azərbaycan ərazisi ilə Avropaya elektrik enerjisinin ixracı perspektivləri müzakirə edilmişdi. Tərəflər elektrik enerjisinin ixracı ilə bağlı birgə müəssisənin yaradılması və layihənin iqtisadi əsaslandırılmasına hazırlıq üzrə razılığa gəlmişdilər.

Azərbaycanın, Özbəkistanın və Qazaxıstanın iqtisadiyyat və energetika nazirlərinin iştirakı ilə keçirilən həmin görüşdə qeyd edilmişdi ki, üç ölkənin bərpaulunan enerjinin inkişafı və ixracı ilə bağlı yürütdüyü siyasət Azərbaycana Mərkəzi Asiya ölkələrindən Avropaya elektrik enerjisinin təchizi üzrə körpü rolunu oynamağa imkan verir.

İyul ayında keçirilən II Şuşa Qlobal Media Forumunda bu barədə səsləndirilən sualın cavabında Prezident İlham Əliyev demişdir: "Bizim

planlarımız istədiyimiz kimi həyata keçsə, Özbəkistan və Qazaxıstandan Xəzər dənizindən keçərək Azərbaycana, Gürcüstana, Türkiyə və Rumıniyaya uzanacaq kabel xətti inşa edə bilərik. Yəni bu layihə "Cənub qaz dəhlizi"ndən də daha böyük layihə olacaq. Amma bizim əməkdaşlığa, eyni zamanda koordinasiyaya ehtiyacımız var".

Bu günlərdə Astanada keçirilən görüşdə bildirilib ki, Azərbaycan, Qazaxıstan və Özbəkistan hökumətləri arasında "yaşıl enerji"nin inkişafı və nəqli sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş layihəsinin mətni də artıq razılaşdırılıb. Bu sənədin yüksək səviyyədə imzalanması, şübhəsiz ki, layihənin uğurla həyata keçirilməsinə kömək edəcək. Azərbaycandan keçən bu və digər ixrac dəhlizləri "yaşıl enerji"nin Mərkəzi Asiya ölkələrindən Avropaya nəqli üçün geniş perspektivlər açır.



# İndi isə Avropaya "yaşıl enerji" dəhlizi...

## Prezident İlham ƏLİYEV:

"Bu layihə "Cənub qaz dəhlizi"ndən də daha böyük layihə olacaq"

**Y**axın gələcəkdə Azərbaycandan Avropaya "yaşıl enerji" dəhlizi də uzanacaq. Belə ki, hələ 2022-ci il dekabrın 17-də Buxarestdə "Azərbaycan Respublikası, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan Hökumətləri arasında "yaşıl enerji"nin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş" imzalanıb. Qazaxıstan və Özbəkistan da qərara gəlirlər ki, Azərbaycan üzərindən bu dəhlizə özlərinin istehsal etdikləri bərpaulunun enerjini qoşsunlar. Bununla ölkəmiz "yaşıl enerji"nin həm də tranzitini həyata keçirəcək.

Azərbaycanla Mərkəzi Asiya ölkələri arasında enerji sahəsində əməkdaşlıq həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli formatda səmərəli şəkildə davam edir. Bu günlərdə Mərkəzi Asiya ölkələrinin energetika nazirlərinin Astanadakı görüşü də deyilənləri təsdiqləyir. Bu, Azərbaycan, Qazaxıstan və Özbəkistanın enerji sistemlərinin birləşdirilməsi layihəsi üzrə üçtərəfli görüş idi. Həmin tədbirdə Azərbaycanı energetika nazirinin müavini Orxan Zeynalov təmsil edib. O deyib: "Enerji resurslarının dünya bazarlarına çatdırılmasını şəxələndirən alternativ nəqliyyat dəhlizlərinin və marşrutlarının artan əhəmiyyəti Azərbaycanın Mərkəzi Asiya və Avropa arasında birləşdirici rolunu gücləndirib, enerji dəhlizlərinin potensialının bölüşdürülməsi imkanlarını aktual edib". Bildirilib ki, "yaşıl enerji"nin Mərkəzi Asiyadan Azərbaycana və daha sonra Avropaya ixracı məqsədilə Azərbaycan, Qazaxıstan və Özbəkistanın energetika sistemlərinin birləşdirilməsi layihəsinin həyata keçirilməsi çərçivəsində yaxşı dinamika və tərəqqi var. Tərəflər layihənin həyata keçirilməsi üçün ilkin texniki-iqtisadi əsaslandırmanın aparılması üzrə tex-

niki tapşırığı təsdiq ediblər. Birgə işçi qrupu Bakıda tərəflərin milli enerji şirkətlərinin iştirakı ilə birgə müəssisənin yaradılması barədə razılığa gəlib. Layihənin texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını hazırlamaq üçün CESI (İtaliya) konsaltinq şirkəti seçilib.

Xatırladaq ki, keçən ilin noyabr ayında Bakıda, İqtisadiyyat Nazirliyində keçirilən üçtərəfli görüşdə Mərkəzi Asiya ölkələrindən Azərbaycan ərazisi ilə Avropaya elektrik enerjisinin ixracı perspektivləri müzakirə edilmişdi. Tərəflər elektrik enerjisinin ixracı ilə bağlı birgə müəssisənin yaradılması və layihənin iqtisadi əsaslandırılmasına hazırlıq üzrə razılığa gəlmişdilər.

Azərbaycanın, Özbəkistanın və Qazaxıstanın iqtisadiyyat və energetika nazirlərinin iştirakı ilə keçirilən həmin görüşdə qeyd edilmişdi ki, üç ölkənin bərpaulunan enerjisinin inkişafı və ixracı ilə bağlı yürütdüyü siyasət Azərbaycana Mərkəzi Asiya ölkələrindən Avropaya elektrik enerjisinin təchizi üzrə körpü rolunu oynamağa imkan verir.

Nazirlər ölkələrin bərpaulunan enerji üzrə potensialını qeyd edərək, alternativ mənbələrdən alınan elektrik enerjisinin Avropaya ixracı ilə



bağlı layihəyə qoşulmağa hazır olduqlarını bildirmişlər və görüşün nəticəsi kimi Birgə Kommünike imzalanmışdı. Həmin hadisədən bir ay sonra isə Bakıda Azərbaycan, Özbəkistan və Qazaxıstan arasında Mərkəzi Asiyadan ölkəmizin ərazisi ilə Avropaya elektrik enerjisinin ixracı perspektivlərinin müzakirə olunduğu üçtərəfli görüşün nəticəsi kimi Birgə Kommünike qəbul edildi. Bu sənəddə bərpaulunan enerji mənbələrinə fokuslanan enerji mübadiləsi, "yaşıl hidrogen" və "yaşıl ammoniak"ın inkişafı və ixracı, müvafiq infrastrukturun yaradılması sahəsində əməkdaşlıq kimi məsələlər əks olunmuşdu. Sənədə əsasən, tərəflər elektrik enerjisinin ixracı ilə əlaqədar birgə müəssisənin yaradılması və layihənin iqtisadi əsaslandırılmasına hazırlıqla bağlı razılığa gəlmişdilər. Birgə Kommünikeyə uyğun olaraq regionda üçüncü ölkələr bu layihədə iştirak edə bilər.

Nazirlər bu dəfə də ölkələrin bərpaulunan enerji sa-

həsində potensialını vurğulayaraq, alternativ mənbələrdən alınan elektrik enerjisinin Avropaya ixracı layihəsinə qoşulmağa hazır olduqlarını bir daha qeyd etmişdilər. Bu kontekstdə Azərbaycanın enerji sistemində inteqrasiya edəndən sonra Qara dənizin dibi ilə yüksək gərginlikli xətlərin çəkilməsi imkanlarının araşdırılmasına maraq ifadə olunmuşdu. Onlar həmçinin təsdiqləmişdilər ki, "yaşıl enerji"nin ötürülməsi layihəsinin inkişafı iştirakçı ölkələrin iqtisadiyyatları və enerji sistemləri arasında əlaqələri daha da gücləndirəcək, milli enerji sənayelərinə yeni təkan verəcək.

Qeyd edək ki, keçən ay keçirilən II Şuşa Qlobal Media Forumunda bu barədə səsləndirilən sualın cavabında Prezident İlham Əliyev demişdir: "Bizim planlarımız istədiyimiz kimi həyata keçsə, Özbəkistan və Qazaxıstandan Xəzər dənizindən keçərək Azərbaycana, Gürcüstana, Türkiyə və Rumıniyaya uza-

nacaq kabel xətti inşa edə bilərik. Yəni bu layihə "Cənub qaz dəhlizi"ndən də daha böyük layihə olacaq. Amma bizim əməkdaşlığa, eyni zamanda koordinasiyaya ehtiyacımız var".

Bu günlərdə Astanada keçirilən görüşdə bildirilib ki, Azərbaycan, Qazaxıstan və Özbəkistan hökumətləri arasında "yaşıl enerji"nin inkişafı və nəqli sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş layihəsinin mətni də artıq razılaşdırılıb. Bu sənədin yüksək səviyyədə imzalanması şübhəsiz ki, layihənin uğurla həyata keçirilməsinə kömək edəcək. Azərbaycandan keçən bu və digər ixrac dəhlizləri "yaşıl enerji"nin Mərkəzi Asiya ölkələrindən Avropaya nəqli üçün geniş perspektivlər açır. Belə ki, bu dəhlizlərə çıxış Mərkəzi Asiya ölkələrinin elektrik enerjisi resurslarının ixracı üçün bazarların şəxələndirilməsini təmin edə bilər.

*Flora SADIQLI,  
"Azərbaycan"*